

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar
1.3 Intézet	Politikatudományi
1.4 Szakterület	Politológia
1.5 Képzési szint	Alap
1.6 Szak / Képesítés	Politikatudományok

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Döntésmélet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Bakk Miklós						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Szász Alpár Zoltán						
2.4 Tanulmányi év	2 és 3	2.5 Félév	4 és 6	2.6. Értékelés módja	Kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					0,5 x 14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					0,5 x 14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					1 x 14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	34				
3.8 A félév össz-óraszama	76				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	–
4.2 Kompetenciabeli	C1: A politikatudományi alapfogalmak megfelelő, helyes használata

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Az akadémiai tisztesség elveivel összeegyeztethetetlen megnyilvánulásokat a Kar belső szabályai tiltják: http://fspac.ubbcluj.ro/resurse/formulare-regulamente/reguli-etice-si-deontologice/ , illetve http://www.bbte-politologia.ro/letoltesek.php . A plágiumot a tanszék és a Kar 1-es osztályzattal és további szigorú rendelkezésekkel szankcionálja.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	A tárgyból érdemjegyet és kreditpontokat szerezhetnek mindazok, akik az órák legalább 70%-án (azaz legalább 10 foglalkozáson) részt vesznek.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1: A politikai elméletek alapvető elveinek, fogalmainak és módszereinek az alkalmazása a társadalmi-politikai berendezkedés elemzésében, valamint értékelésében</p> <ul style="list-style-type: none"> Konkrét helyzetelemzés a politikatudomány alapvető elveinek, elméleteinek és módszereinek a segítségével A politikatudomány fogalmi apparátusának alkalmazása a társadalmi-politikai elméletek hatásának és relevanciájának a megítélésére A politikatudomány alapfogalmainak alkalmazása bizonyos események és folyamatok leírására, valamint ok-okozati magyarázatára <p>C6: A szervezetek, valamint a magán- és közintézmények belső viszonyrendszerének hatékony menedzsmentje</p> <ul style="list-style-type: none"> Az elsajátított ismeretek alkalmazása valamely szervezet vezetésének és ügyvitelének a szimulálásában A politikai szervezetek vezetésének és ügyvitelének a kiértékelése (tutori irányítással) A szervezetek vezetési és ügyviteli modelljeinek magyarázata, illetve értelmezése
Tran szver zális kom peten	–

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Az előadássorozat célja megismertetni a diákokkal a racionális választások elméletének eredményeit, s rámutatni miként alkalmazhatók ezek a különböző politikai-társadalmi szituációk, valamint kölcsönhatások modellezésére.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A racionális választások elmélete ágazatainak a megismerése, és módszerei alkalmazásának az elsajátítása különböző politikai-társadalmi szituációk, valamint kölcsönhatások elemzésére, illetve modellezésére.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás*	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés	Különböző egyéni és társas döntési helyzetek bemutatása.	Felhívom a hallgatók figyelmét a különböző döntéshozatali csapdákra és hibákra.
2. Emberi cselekvés és racionális választás.	A racionális döntés sémájának az ismertetése; a döntéselmélet ágazatainak a bemutatása.	A hallgatóknak el kell olvasniuk a tanmenetben megjelölt szakirodalmat.
3. Döntéselmélet.	A döntési helyzetek általános jellemzése. A bizonyosságban, a bizonytalanságban és a kockázati körülmények között hozott döntések.	A hallgatóknak el kell olvasniuk a tanmenetben megjelölt szakirodalmat.
4. A döntéselméleti modellek alkalmazásai – eredmények.	Modellek, eredmények és alkalmazások bemutatása a politikatudomány, a kísérleti pszichológia és a közgazdaságtudomány területéről.	A hallgatóknak el kell olvasniuk a tanmenetben megjelölt szakirodalmat.

5. Játékelmélet (I.) – A játékelmélet ágazatai: stratégiai (nemkooperatív) játékok és koalíciós (vagy kooperatív) játékok.	Általános ismeretek és alapvető játékelméleti dilemmák bemutatása.	A hallgatóknak el kell olvasniuk a tanmenetben megjelölt szakirodalmat.
6. Játékelmélet (II.) – Az egyensúly fogalomköre.	Az egyensúly fogalomkörének bemutatása.	A hallgatóknak el kell olvasniuk a tanmenetben megjelölt szakirodalmat.
7. Játékelmélet (III.) – Játékok megoldása extenzív (/fa/gráf) formában.	Az extenzív forma és a vele kapcsolatos megoldási algoritmus bemutatása.	A hallgatóknak el kell olvasniuk a tanmenetben megjelölt szakirodalmat.
8. A közösségi döntések elmélete (I.) – Gazdasági jellegű döntések.	Az alapvető közgazdaságtudományi modellek bemutatása.	A hallgatóknak el kell olvasniuk a tanmenetben megjelölt szakirodalmat.
9. A közösségi döntések elmélete (II.) – Közjavak és kollektív cselekvés.	Az alapfogalmak és a kollektív cselekvés logikájának a bemutatása.	A hallgatóknak el kell olvasniuk a tanmenetben megjelölt szakirodalmat.

* A tantárgy gyakorlati jellegéből következően az előadások eleve interaktív jellegűek. Az a tény, hogy a tananyag kevesebb témára tagolódik az ismeretek, algoritmusok és modellek begyakorlására nemcsak a szemináriumok során nyújt lehetőséget.

Könyvészet (Általános)

- BINMORE, KEN: *Fun and Games. A Text on Game Theory*. Lexington–MA, 1992, D.C. Heath and Company.
- ELSTER, JON: *A társadalom fogaskerekei. Magyarázó mechanizmusok a társadalomtudományokban*. Budapest, 1995, Osiris–Századvég. /Osiris Könyvtár – Szociológia./
- GIBBONS, ROBERT: *Bevezetés a játékelméletbe*. Budapest, 2005, Nemzeti Tankönyvkiadó. /Közgazdasági tankönyvek./
- JOHNSON, DAVID B.: *A közösségi döntések elmélete. Bevezetés az új politikai gazdaságtanba*. Budapest, 1999, Osiris Kiadó. /Osiris tankönyvek./
- LAVER, MICHAEL: *Playing Politics. The Nightmare Continues*. Oxford, 1997, Oxford University Press.
- MÉRŐ LÁSZLÓ: *Mindenki másképp egyforma. A játékelmélet és a racionalitás pszichológiája*. Budapest, 1996, Tericum Kiadó.
- MORROW, JAMES D.: *Game Theory for Political Scientists*. Princeton–NJ, 1994, Princeton University Press.
- ORDESHOOK, PETER C.: *A Political Theory Primer*. London – New York, 1992, Routledge.
- *Game theory and political theory. An introduction*. Cambridge, 1993 [1986], Cambridge University Press.
- ZAGARE, FRANK C.: *Játékelmélet. Fogalmak és alkalmazások*. Budapest, 2006, Helikon Kiadó. /Bertalan László Társadalomtudományi Könyvtár./

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés	Különbféle egyéni és társas döntési helyzetek bemutatása.	A hallgatók önálló munkája: el kell végezni a kijelölt házi feladatokat.
2. Emberi cselekvés és racionális választás.	A megoldott feladatok ellenőrzése.	A hallgatók önálló munkája: el kell végezni a kijelölt házi feladatokat.
3. Döntéselmélet.	A döntési helyzetekre vonatkozó ismeretek megbeszélése, a megoldási algoritmusok begyakorlása, a megoldott feladatok ellenőrzése.	A hallgatók önálló munkája: el kell végezni a kijelölt házi feladatokat.
4. A döntéselméleti modellek alkalmazásai – eredmények.	A bemutatott döntéselméleti modellek, eredmények és alkalmazások megbeszélése, a megoldott feladatok ellenőrzése.	A hallgatók önálló munkája: el kell végezni a kijelölt házi feladatokat.

5. Játékelmélet (I.) – A játékelmélet ágazatai: stratégiai (nemkooperatív) játékok és koalíciós (vagy kooperatív) játékok.	Az alapvető játékelméleti dilemmák részletes megbeszélése, a megoldási algoritmus(ok) begyakorlása, a megoldott feladatok ellenőrzése.	A hallgatók önálló munkája: el kell végezni a kijelölt házi feladatokat.
6. Játékelmélet (II.) – Az egyensúly fogalomköre.	Az egyensúly fogalomkörének a részletes megbeszélése, a megoldási algoritmus(ok) begyakorlása, a megoldott feladatok ellenőrzése.	A hallgatók önálló munkája: el kell végezni a kijelölt házi feladatokat.
7. Játékelmélet (III.) – Játékok megoldása extenzív (/fa/gráf) formában.	Az extenzív formával kapcsolatos megoldási algoritmus begyakorlása, a megoldott feladatok ellenőrzése.	A hallgatók önálló munkája: el kell végezni a kijelölt házi feladatokat.
8. A közösségi döntések elmélete (I.) – Gazdasági jellegű döntések.	Az alapvető közgazdaságtudományi modellek bemutatása, a megoldott feladatok ellenőrzése.	–
9. A közösségi döntések elmélete (II.) – Közjavak és kollektív cselekvés.	Az alapfogalmak és a kollektív cselekvés logikájának a bemutatása.	–

Könyvészet

- HARSÁNYI JÁNOS: A racionális viselkedés elmélete. *Szociológiai Szemle*, 1995. 4. sz. [<http://www.mtapti.hu/mszt/19954/harsanyi.htm>]

MÉSZÁROS JÓZSEF: Harsányi János tanulmánya elé. *Szociológiai Szemle*, 1995. 4. sz. [<http://www.mtapti.hu/mszt/19954/meszáros.htm>]

ORDESHOOK, PETER C.: *Game theory and political theory. An introduction*. Cambridge, 1993 [1986], Cambridge University Press. (42–49. p.)

REEVE, ANDREW–WARE, ALAN: *Electoral Systems. A Comparative and Theoretical Introduction*. London–New York, 1992, Routledge. /Theory and Practice in British Politics./ (18–23. p.)
- ELSTER, JON: *A társadalom fogaskerekei*. Budapest, 1995, Osiris–Századvég. /Osiris Könyvtár – Szociológia./ (21–48. p.)
- MORROW, JAMES D.: *Game Theory for Political Scientists*. Princeton–NJ, 1994, Princeton University Press. (16–50. p.)

ORDESHOOK, PETER C.: *Game theory and political theory. An introduction*. Cambridge, 1993 [1986], Cambridge University Press. (1–28. p.)
- JOHNSON, DAVID B.: *A közösségi döntések elmélete. Bevezetés az új politikai gazdaságtanba*. Budapest, 1999, Osiris Kiadó. /Osiris tankönyvek./ (144–148., 177–186. p.)

MUELLER, DENNIS C.: *Public Choice II. A Revised Edition of Public Choice*. Cambridge, 1995 [1989], Cambridge University Press. (348–364. p.)
- MÉRŐ LÁSZLÓ: *Mindenki másképp egyforma. A játékelmélet és a racionalitás pszichológiája*. Budapest, 1996, Tericum Kiadó. (46–97. p.)

ORDESHOOK, PETER C.: *A Political Theory Primer*. London – New York, 1992, Routledge. (11–14., 39–48 p.)
- MÉRŐ LÁSZLÓ: *Mindenki másképp egyforma. A játékelmélet és a racionalitás pszichológiája*. Budapest, 1996, Tericum Kiadó. (98–144. p.)

ORDESHOOK, PETER C.: *A Political Theory Primer*. London – New York, 1992, Routledge. (96–103 p.)

7. ORDESHOOK, PETER C.: *A Political Theory Primer*. London – New York, 1992, Routledge. (14–23., 32–38 p.)
8. HIRSCHMAN, ALBERT O.: *Kivonulás, tiltakozás, hűség*. Budapest, 1995, Osiris Kiadó. /Osiris könyvtár – Közgazdaságtan./
JOHNSON, DAVID B.: *A közösségi döntések elmélete. Bevezetés az új politikai gazdaságtanba*. Budapest, 1999, Osiris Kiadó. /Osiris tankönyvek./ (167–173. p.)
9. OLSON, MANCUR: *A kollektív cselekvés logikája. Közjavak és csoportelmélet*. Budapest, 1997, Osiris Kiadó. /Osiris könyvtár – Közgazdaságtan./

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A foglalkozások a döntéseméleti ismereteknek a valós életben történő alkalmazását hivatottak megalapozni; segítenek a politika, valamint a közélet döntéseméleti helyzeteinek a felismerésében, a társadalmi helyzetek ilyenekként történő felfogásában és interpretálásában; továbbá problémamegoldási készségeket fejlesztenek.

10. Értékelés

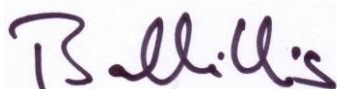
Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A kurzusokon és szemináriumokon szerzett ismeretek felmérése.	Kollokvium, amely felméri a hallgatóknak az előadásokon és szemináriumokon megszerzett tudását.	55%
10.5 Szeminárium / Labor	A szemináriumi tevékenység folyamatossága és minősége.	A szemináriumi osztályzat az aktív részvételt, illetve a hozzászólásokban tükröződő ismereteket értékeli.	15%
	A házi feladatok teljesítése.	Az elvégzett házi feladatok mennyiségét és minőségét tükrözi.	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A tárgyból érdemjegyet és kreditpontokat szerezhhetnek mindazok, akik az órák legalább 70%-án részt vesznek. Az értékelés alapját a kollokvium, a kötelező módon egyénileg megoldott házi feladatok, valamint a hallgatók szemináriumi tevékenysége képezi. <i>Az átmenő osztályzat megszerzésének feltétele a maximális pontszám 45–50%-ának elérése minden feladat esetében.</i> (Az osztályozási kritériumok súlyozását lásd a 10.5 pontban.)			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2013 szeptember

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2013. szept. 30.

